

Tiha pobuna

Autor Administrator

Tiha pobuna - najveći majstori njemačkog ekspresionizma

Galerija Klovićevi dvori 23. listopada 2008. do 20. siječnja 2009.

Skoro smo propustili tu jedinstvenu priliku. Kao i obično: danas, sutra, danas, sutra i večer je zadnji dan izložbe. Naporan dan, vrijeme tmurno, prohladno, vlažno, najrađe bih ostao doma, ali dvojbi više nema: idemo. Tko zna kad bi se slična prilika ponovila. Zajedno sa prijateljima S. u posljednji čas stižemo u Klovićeve dvore. Po kazni, stajem na kraj dugog reda za ulaznice. Bez ljetnje, više s uživanjem. Intrigira me naziv "Tiha pobuna";

U utorak na večer zatvorena je izložba »Tiha pobuna - najveći majstori njemačkog ekspresionizma« kojom je Galerija Klovićevi dvori predstavila jedan od najznačajnijih pokreta u povijesti moderne europske umjetnosti. Ovom izložbom Zagreb se opet na najljepši način upisao na kulturnu kartu Europe.

Skoro smo propustili tu jedinstvenu priliku. Kao i obično: danas, sutra, danas, sutra i večer je zadnji dan izložbe. Naporan dan, vrijeme tmurno, prohladno, vlažno, najrađe bih ostao doma, ali dvojbi više nema: idemo. Tko zna kad bi se slična prilika ponovila. Zajedno sa prijateljima S. u posljednji čas stižemo u Klovićeve dvore. Po kazni, stajem na kraj dugog reda za ulaznice. Bez ljetnje, više s uživanjem. Intrigira me naziv "Tiha pobuna";

U galeriji gužva, ali ona mirna, ugodna. U kojoj nitko nikome ne smeta. Primičem se slikama i udaljujem od njih, pokušavam vidjeti ono bitno, shvatiti smisao, uhvatiti ono nevidljivo, zapamtiti imena slikara, nazive slika. Priključujemo se skupini kojoj govori mlada djevojka, o čisto dobro poznavateljica umjetnosti i sadržaja ove izložbe. Ona brzo prelazi od jedne do druge slike, ili skulpture i o svakoj kaže poneki važan detalj, kojega ja sam sigurno nikad ne bih uočio. Ali, s time se više ne opterećujem, kao nekada ranije. Jednostavno - gledam i uživam, prolazim od jednog do drugog izložbenika, prepuštajući se asocijacijama na večer viđeno i doživljeno, zamišljajući umjetnika u njegovom stvaralačkom zanosu koji svojim osobitim rukopisom piše poruku svome vremenu. A možda i nama.

Slučajno mladu povjesničarku umjetnosti kako govori o grupi "Most" koja je okupljala umjetnike koji su se okrenuli od akademizma i borili za slobodu stvaralaštva a potom i za druge slobode. Pa o članovima Münchenske grupe »Plavi jahač«, čiji je najutjecajniji predstavnik Vasilij Kandinski tvrdio da bi promatranje slike trebalo biti isto kao i slušanje glazbe, da boje posjeduju zvuk, te da se suprotstavljanjem boja, kao i nota, stvaraju disonance i harmonije.

I na kraju, to drugo, nego uzeti katalog i u miru listati, gledati, uživati. Ćitam tekst ravnateljice Galerije Vesne Kusin: Od utopije do izopćenja "Kako promijeniti svijet – bojom, potezom, oblikom? Kako se slikom suprotstaviti uvriježenim kanonima, idejama, konvencijama? Kako u umjetnosti etici dati prednost pred estetikom? Rječju, kako umjetnošću mijenjati nepodnošljive društvene okolnosti? Ne zvuči li to utopijski? Da! Takve su ideje početkom prošloga stoljeća u Njemačkoj zaista bile revolucionarne. Suprotstaviti se zacrtanom, po svima ispravnom putu i krenuti angažirano u neizvjesno. Politički, društveno i socijalno, s pozicija umjetnosti. A upravo to su učinili njemački ekspresionisti. Krenuli su likovnim sredstvima u "tihu pobunu", željeli mijenjati svijet, učiniti ga boljim."

G.A.